

ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ

(14:22-36)

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇੜੀ ਤੇ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਚੱਲ ਕੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਥੱਪਣ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਇਕੱਲਿਆਂ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹੈ (14:22, 23)

²²ਉਹ ਨੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕੀਤੀ ਭਈ ਜਦ ਤੀਕਰ ਮੈਂ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਨਾ ਕਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੇੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਥੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰ ਲੰਘ ਜਾਓ। ²³ਅਤੇ ਉਹ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਾਲੇ ਵਿਚ ਪਹਾੜ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਰ ਜਾਂ ਸੰਝ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 22. ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਵੇਗੀ (ਯੂਹੰਨਾ 6: 14, 15)। ਉਸਦੀ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਇਸ ਜਗਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ' ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 18:36), ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜੰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਹ ਨੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕੀਤੀ ਭਈ ਜਦ ਤੀਕਰ ਮੈਂ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਨਾ ਕਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੇੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਥੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰ ਲੰਘ ਜਾਓ। ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਤਰੀਦ ਕੀਤੀ' (*anankazō*) ਦਾ ਅਰਥ 'ਮਜਬੂਰ,' 'ਦੇ ਵੱਸ' ਜਾਂ 'ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੌਮੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ (20:20, 21; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:6) ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। 'ਪਾਰ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਝੀਲ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲੇ ਸਨ (14:13) ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਾ ਸੀ (14:34)।

ਆਇਤ 23. ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਯਿਸੂ ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਾਲੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਵਿਰਤਾਂਤ ਹਨ, ਪਰ ਮੱਤੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇਕ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਗਥਸਮਨੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਉਹਦੀ ਦੁਆ ਹੈ (26:36-44)। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਾੜ (*oros*) ਜਾਂ 'ਪਹਾੜੀ' ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਮੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਪਹਾੜ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (4:8;

5:1; 8:1; 15:29; 17:1, 9; 21:1; 24:3; 26:30; 28:16)। ਇਹ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਦੁਆ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੰਝ ਹੋਣ ਤੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦੇ ਝੀਲ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਚੇਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ‘ਰਾਤ ਦਾ ਚੌਥਾ ਪਹਿਰ’ ਸੀ ਜੋ ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ 3:00 ਵਜੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ (14:25)। ਇਹ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਵਾਰ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਦੁਆ ਕੀਤੀ (ਲੂਕਾ 6:12)।

ਯਿਸੂ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ (14:24-27)

²⁴ਪਰ ਬੇੜੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਝੀਲ ਵਿਚ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਡੋਲਦੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਪੌਣ ਸਾਹਮਣੀ ਸੀ। ²⁵ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਚੌਥੇ ਪਹਿਰ ਉਹ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਆ। ²⁶ਅਤੇ ਜਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਝੀਲ ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਡੈਂਬਰ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, ਇਹ ਭੂਤਨਾ ਹੈ! ਅਤੇ ਡਰ ਕੇ ਡਿਡਿਆ ਉੱਠੇ। ²⁷ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਝੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਹੌਂਸਲਾ ਰੱਖੋ! ਮੈਂ ਹਾਂ, ਨਾ ਡਰੋ।

ਆਇਤ 24. ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਬੇੜੀ ਝੀਲ ਵਿਚ ਸੀ। ‘ਵਿਰ’ ਦੀ ਥਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ‘ਬਹੁਤ ਸਟੇਡੀਆ’ ਹੈ। ਇਕ ਸਟੇਡੀਅਨ 607 ਫੁੱਟ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ-ਰੋਮੀ ਨਾਪ ਸੀ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਚੇਲੇ ‘ਢਾਈ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕੋਹ ਤੀਕਰ’ ਭਾਵ ‘ਪੰਝੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਸਟੇਡੀਆ’ ਨਿੱਕਲ ਗਏ ਸਨ, ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੱਸਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 6:19)। ਮਰਕੁਸ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਬੇੜੀ ਝੀਲ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਸੀ’ (ਮਰਕੁਸ 6:47)।¹ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕੰਢੇ ਤੇ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਰੇਤ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੋਵੇ।

ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਬੇੜੀ ਤੇਜ਼ ਪੌਣ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਡੋਲਦੀ ਸੀ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘ਡੋਲਦੀ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ (*basanizo*) ਦਾ ਅਰਥ ‘ਭਾਗਵੀ ਤਕਲੀਫ਼’ ਜਾਂ ‘ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੜੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ (8:6 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਹਵਾ ਸਾਹਮਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਸੀ ਉੱਥੋਂ ਦੂਰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇਕ ਢੰਗ ਚੱਪੂ ਚਲਾਈ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ 6:48 ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਚੱਪੂ ਚਲਾਉਣ ਵਿਚ ਔਖ’ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਤੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਆਇਤ 25. ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਰਾਤ ਦੇ ਚੌਥੇ ਪਹਿਰ ਉਹ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਆ। ‘ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ’ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਸਚਮੁਚ ਖੁਦਾ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਖਾਈ (8:26, 27 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

‘ਚੌਥੇ ਪਹਿਰ’ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਝੀਲ ਵਿਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਰੋਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਪਹਿਰਾਂ² ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ‘ਪਹਿਰ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*phulakē*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਰ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚ ‘ਜੇਲ੍ਹ,’ ‘ਕੈਦ’ ਜਾਂ ‘ਕੈਦਖਾਨਾ’ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ 5:25; 14:3, 10)। ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਸ਼ਾਮ 6:00

ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 9:00 ਵਜੇ ਤਕ, ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਸ਼ਾਮ 9:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਮੁਨੇਰੇ 12:00 ਵਜੇ ਤਕ, ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਸਵੇਰੇ 12:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 3:00 ਵਜੇ ਤਕ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਪਹਿਰ ਸਵੇਰੇ 3:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 6:00 ਵਜੇ ਤਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 26. ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਡੈਂਬਰ ਗਏ। ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਇਹ ਅਜੀਬ ਟਿੱਪਣੀ ਜੋੜੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਸੀ’ (ਮਰਕੁਸ 6:48)। ਚੇਲੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, ‘ਇਹ ਭੂਤਨਾ ਹੈ! ਅਤੇ ਡਰ ਕੇ ਡਡਿਆ ਉੱਠੇ।’ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਕੌਣ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਸੀ? ‘ਭੂਤਨਾ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ (*phantasma*) ਤੋਂ ਛਾਇਆ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ‘ਸਾਇਆ’ ਸ਼ਬਦ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਾਨਤਾ ਸੀ ਕਿ ਝੀਲ ਉੱਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦਾ ਵਸੋਬਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 13:1)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ‘ਭੂਤ’ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਹੈ।²⁸

ਆਇਤ 27. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਯਿਸੂ ਨੇ ਝੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਵਾਜ ਦਿੱਤੀ, ‘ਹੌਂਸਲਾ ਰੱਖੋ! ਮੈਂ ਹਾਂ।’ ‘ਹੌਂਸਲਾ ਰੱਖੋ’ ਆਖ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 9:2, 22)। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ‘ਮੈਂ ਹਾਂ’ (*egō eimi*) ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ (‘ਮੈਂ ਹਾਂ!’) ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਖ਼ੁਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਮੁਕਾਸ਼ਫ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਕੂਚ 3:14; ਯਸਾਯਾਹ 43:10-13; 51:12)। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਮਸੀਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ।²⁹ ਇੱਥੇ ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ੁਦਾ ਹੀ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਅੱਯੂਬ 9:8; ਜ਼ਬੂਰ 77:19; ਹਬੱਕੂਕ 3:15)।

ਪਤਰਸ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (14:28-33)

²⁸ਤਦ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ, ਜੇ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਹ। ²⁹ਉਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਆ, ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਬੇੜੀਓਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ। ³⁰ਪਰ ਪੌਣ ਵੇਖ ਕੇ ਡਰਿਆ ਅਰ ਜਾਂ ਡੁੱਬਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਚੀਕ ਮਾਰ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈ! ³¹ਅਤੇ ਝੱਟ ਯਿਸੂ ਨੇ ਹੱਥ ਲੰਮਾ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਬੇੜੀ ਪਰਤੀਤ ਵਾਲਿਆ, ਤੈਂ ਕਿਉਂ ਡਰਮ ਕੀਤਾ? ³²ਅਰ ਜਾਂ ਉਹ ਬੇੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਤਾਂ ਪੌਣ ਬੰਮੁ ਗਈ। ³³ਫੇਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬੇੜੀ ਉੱਤੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ, ਕਿ ਤੂੰ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ।

ਆਇਤ 28. ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਯਕੀਨ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ, ‘ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ, ਜੇ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਹ।’ ਪਤਰਸ ਦੇ ਬੋਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਬੂਲਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ।

ਪਤਰਸ ਨੇ ਅਗਲੇ ਕਈ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ

ਨਿਭਾਈ (14:28-31; 15:15; 16:17-19; 17:24-27; 18:21)। ਕਈਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਿਰ ਮਸੀਹ ਹੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:22, 23; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:18)। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਤਰਸ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਜੋ ਸਭ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ)।

ਆਇਤ 29. ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਤੀ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੋਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਚੈ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇੜੀ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਿਆ (ਮਰਕੁਸ 6:51; ਯੂਹੰਨਾ 6:21)। ਸਿਰਫ਼ ਮੱਤੀ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਨਾਟਕੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਆ!’ ਪਤਰਸ ਝੱਟ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਦੇ ਤੁਫ਼ਾਨੀ ਝੀਲ ਵਿਚ ਬੇੜੀ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਤਰਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਤੇਜ਼ ਤੁਫ਼ਾਨ ਵਿਚ ਉਹ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤੁਰਿਆ ਸੀ!

ਆਇਤ 30. ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪਤਰਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਹਟ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਚੱਲਦਾ ਪਾਣੀ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪੌਣ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਰਿਆ। ਜਦ, ਡੁੱਬਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਚੀਕ ਮਾਰ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈ (ਵੇਖੋ 8:25)। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਈਮਾਨ ਡੋਲਿਆ, ਭਾਵ ਉਸਨੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਡੁੱਬਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਤਰਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦੇ ਡੁੱਬਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ।

ਆਇਤ 31. ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਵਹਿੰਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਝੱਟ ਯਿਸੂ ਨੇ ਹੱਥ ਲੰਮਾ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਵਚਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾਂ ਪਤਰਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤਕ ਛੇਤੀ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਨ।

ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਬੇੜੀ ਪਰਤੀਤ ਵਾਲਿਆ, ਤੈਂ ਕਿਉਂ ਭਰਮ ਕੀਤਾ? ‘ਬੇੜੀ ਪਰਤੀਤ ਵਾਲਿਆ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ (*oligopistos*) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੜਕਣ ਲਈ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (6:30; 8:26; 16:8; ਵੇਖੋ 17:20)। ‘ਬੇੜੀ ਪਰਤੀਤ ਵਾਲੇ’ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬੜਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਰੋਮੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਅਤੇ ਕਨਾਨੀ ਔਰਤ (8:10; 15:28)। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ‘ਭਰਮ’ ਲਈ ਸ਼ਬਦ (*distazō*) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਮੱਤੀ 28:17 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਮਾਇਨਾ ਹੈ ‘ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਣਾ।’ ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਹੀ ਸਹੀ, ਉਸ ਨੇ ਭਰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਆਰ. ਟੀ. ਫ੍ਰਾਂਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ‘ਅਸਲੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਕ ਚਿੱਤ ਹੋ ਕੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਲਾਉਣਾ ਹੈ।’⁶

ਆਇਤ 32. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੋ ਹੋਰ ਮੋਅਜ਼ਜ਼ੇ ਹੋਏ। ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਬੇੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਾਰ ਪੌਣ ਥੰਮ੍ਹ ਗਈ। ਇਸ ਵਾਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਕਰੇ ਥੰਮ੍ਹ ਦਿੱਤਾ (ਵੇਖੋ 8:26)। ਦੂਜਾ ਮੋਅਜ਼ਜ਼ਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇੜੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੇ ਹੋਇਆ, ‘ਬੇੜੀ ਉਵੇਂ ਉਸ ਥਾਂ

ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣਾ ਸੀ ਉੱਥੇ ਜਾ ਪੁੱਜੀ' (ਯੂਹੰਨਾ 6:21) ਸਿਰਫ਼ ਯੂਹੰਨਾ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਉਹ ਝੀਲ ਵਿਚ ਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪਲ ਕੰਢੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਤੁਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਬੇੜੀ ਵਹਾ ਕੇ ਲਿਜਾਣ ਤੇ ਉਹ ਝੀਲ ਵਿਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੱਪੂ ਚਲਾਉਣ ਵੇਲੇ ਸਭ ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵੇਲੇ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਨਿੱਕਲ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹਵਾ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੀ ਵਹਿ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬੇੜੀ ਵਿਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 33. ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਮਰਕੁਸ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਚੇਲੇ ਉਸ ਤੋਂ ‘‘ਡਾਹਢੇ ਅਚਰਜ ਹੋਏ।’’ ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ, ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਸੁਨ ਹੋਏ ਹੋਏ ਸਨ’’ (ਮਰਕੁਸ 6:51, 52)। ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆਉਂਦੇ ਵੇਖਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਸਬਕ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਲਗ ਗਈ ਕਿ ‘‘ਖੁਦਾ’’ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿ ‘‘ਤੂੰ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ’’ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ‘‘ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*proskuneō*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਬੰਦਗੀ,’’ ‘‘ਬੁਕਣਾ,’’ ਜਾਂ ‘‘ਗੋਡੇ ਨਿਵਾਉਣਾ’’ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (2:2 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਸੀਹਾ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 2:7), ਜੋ ਉਸਦੇ ਇਲਾਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ (26:63, 64)। ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’’ (*theou huios*) ਵਾਕਅੰਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਕਿਸੇ ਈਸ਼ੁਰ ਦਾ ਇਕ ਪੁੱਤਰ।’’ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਸਨ, ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੱਤੀ ਦੇ ਪਾਠਕ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਈ. ਸੀ. ਕੋਲਵੈਲ ਦੇ ਸੁਝਾਏ ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗੱਲ ਵਿਚ ਉਪਪਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।⁷ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਮੱਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਗੁੱਥਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।⁸

ਵਾਧੂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ (14:34-36)

³⁴ਉਹ ਪਾਰ ਲੰਘ ਕੇ ਗੰਨੇਸਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰੇ। ³⁵ਅਰ ਜਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਖ਼ਬਰ ਭੇਜ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ। ³⁶ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾ ਆਪਣੇ ਲੀੜੇ ਦਾ ਪੱਲਾ ਛੋਹਣ ਦਿਹ ਅਰ ਜਿੰਨਿਆ ਨੇ ਛੋਹਿਆ ਉਹ ਚੰਗੇ ਹੋ ਗਏ।

ਯਿਸੂ ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੱਤੀ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਭੀੜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਈ ਦਿੱਤੀ (4:23, 24; 8:16, 17; 9:35; 12:15; 14:34-36; 15:30, 31)।

ਆਇਤ 34. ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਚੇਲੇ ਝੀਲ ਦੇ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਖੁਆਇਆ ਸੀ, ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਪਾਰ ਉੱਤਰੇ (ਵੇਖੋ 9: 1)। ਭੀੜ ਕਫ਼ਰਨਾਹੂਮ ਅਤੇ ਮਗਦਲਾ (ਮਰੀਅਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਦਾ ਪਿੰਡ) ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਗੰਨੇਸਰਤ ਪਹੁੰਚੇ। ‘‘ਗੰਨੇਸਰਤ’’ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਬਾਗ’’ ਜਾਂ ‘‘ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਕੁ ਮੀਲ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ਇਕ ਮੀਲ ਚੌੜਾ ਭਾਵ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਦੀ ਅਬਾਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ।

ਜੇਸੇਫ਼ਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਜਾਊ ਇਲਾਕਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਜੀਰ, ਜੈਤੂਨ, ਅਖਰੋਟ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰ ਵਰਗੀਆਂ ਵਨ-ਸੁਵੰਨੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।¹⁰ ਇਹ ਐਨਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਕਿ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਨੂੰ ਗੰਨੇਰਸਤ ਦੀ ਝੀਲ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 5: 1)।

ਗੰਨੇਸਰਤ ਨਾਂਅ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਦਾਨ ਬਲਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੀਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਰਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਗੰਨੇਰਸਤ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨਾਰਥ ਦਾ ਹੀ ਯੂਨਾਨੀ ਨਾਂਅ ਸੀ (ਯਹੇਸ਼ੁਆ 19:35)। ਉਸ ਵਕਤ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਨੂੰ ਕਿਨਰਤ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਯਹੇਸ਼ੁਆ 13:27)।

ਆਇਤ 35. ਗੰਨੇਰਸਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਵੇਖੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਰੇ [ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਸਣੇ] ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਖ਼ਬਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਫੇਰ ਉੱਥੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ।

ਆਇਤ 36. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾ ਆਪਣੇ ਲੀੜੇ ਦਾ ਪੱਲਾ ਛੋਹਣ ਦਿਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਹੂ ਵਹਿਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਔਰਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਸੀ (9:20, 21 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ‘‘ਆਪਣੇ ਲੀੜੇ ਦਾ ਪੱਲਾ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਝਾਲਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਚੋਗੇ ਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 15:37-41; ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 22:12; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 23:5)। ਚੰਗਿਆਈ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਨਹੀਂ; ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗੇ ਹੋ ਗਏ।

~~~ ਸਬਕ ~~~

ਪਤਰਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (14:22-33)

ਪਤਰਸ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਵਰਗਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਦੇ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ, ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਰੱਖਣਾ ਅਸਾਨ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਲੜਖੜਾ ਕੇ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਐਨੇ ਮਹਾਨ ਪਲ ਮਾਨਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਜੇ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ’’ (14:28)। ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਪਤਰਸ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ

ਛੋਟੀ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਤੁਫ਼ਾਨੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਲੱਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੇਠਾਂ ਝੀਲ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡੁੱਬਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਉਹ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤੇ ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਜਕੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਡੁੱਬਣ ਲੱਗਾ। ਫ਼ਰਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ 'ਝੀਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ' ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮੱਤੀ 14:24 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ² ਲਾਇਵੀ ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ਼ ਰੋਮ 36.24. 1. ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਰਾਤ 10:00 ਵਜੇ, ਰਾਤ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 2:00 ਵਜੇ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 2:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤਕ (ਕੂਚ 14:24; ਨਿਆਈਆਂ 7:19; 1 ਸਮੂਏਲ 11:11; ਵਿਰਲਪ 2:19)। ³ ਡੋਨਲਡ ਏ. ਹੈਗਨਰ, ਮੈਥਿਊ 14-28, ਵਰਡ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 33ਬੀ (ਡਲਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1995), 423. ⁴ ਆਰ. ਟੀ. ਫ੍ਰਾਂਸ, ਦ ਗੌਸਪਲ ਅਕਾਰਡਿੰਗ ਟੂ ਮੈਥਿਊ, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1985), 231-32. 238-39. ⁵ ਯੂਹੰਨਾ 4:26; 6:20, 35, 48, 51; 8:12, 18, 24, 28, 58; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 13:19; 14:6; 15:1, 5; 18:5, 6, 8. ⁶ ਫ੍ਰਾਂਸ, 239. ⁷ ਈ. ਸੀ. ਕੋਲਵੇਲ, 'ਏ ਡੈਫੀਨੇਟ ਰੂਲ ਫ਼ਾਰ ਦ ਯੂਜ਼ ਆਫ਼ ਦ ਆਰਟੀਕਲ ਇਨ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ,' ਜਰਨਲ ਆਫ਼ ਬਿਬਲੀਕਲ ਲਿਟਰੇਚਰ 52 (1933): 12-21. ⁸ ਮੱਤੀ 1:23; 2:15; 3:17; 4:3, 6; 8:29; 11:27; 14:33; 16:16; 17:5; 24:36; 26:63; 27:40, 43, 54; 28:19. ⁹ ਦ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਇੰਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ. ਜਿਉਫ਼ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਬ੍ਰੈਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1982), 2:443 ਵਿਚ ਵਿਲੀਅਮ ਡਬਲਯੂ. ਬੋਹਲਰ, "ਗੰਨੇਸਰਤ।" ¹⁰ ਜੋਸੇਫ਼ਸ ਵਾਰਜ਼ 3.10.8.